No. 291. **1836**

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Woensdag *7 December.*

Latere Berigten der vorige Courant.

BREDA — In weerwil van de maatregelen der stedelijke overheid en der policie van Luik, en van het verbod dat des avonds zich niet meer dan vijf personen vereenigd op straat mogten bevinden, zijn de ontevreden werklieden in den namiddag van den 2den op nieuw op de plaats van het paleis te zamengeschoold, terwijl de troep door een groot aantal vrouwen, kinderen en nieuwsgierigen vergroot werd. Van wege de autoriteit werden verscheidene malen aanmaningen gedaan om uiteen te gaan; toen dit niet mogt baten, kregen detachementen kavallerie en gendarmen eindelijk bevel het volk te verstrooijen. In de beweging die daaruit ontstond, moeten van beide partijen een aantal lieden door den drang en het werpen van steenen gewond zijn geraakt; doch na eenen niet ernstigen tegenstand en na het arresteren van een aantal personen, raakte het volk uiteen, en was de rust des avonds ten tien uren hersteld. Door de stedelijke overheid zijn nieuwe proclamatien uitgevaardigd zoo om het werkvolk omtrent zijne belangen gerust te stellen als om het tegen ongeregeldheden tot waarschuwen. Voor het vorige schijnt het, dat de fabrikanten die niet in de vroeger vermelde anonijme maatschappij betrokken zijn, het werkvolk zelve hebben zoeken in beweging te brengen; zulks schijnt althans te blijken uit eene briefwisseling in de dagbladen geplaatst, waarin de heeren *Hanquet* en *Ancion* zulks openlijk durven verklaren.

— Vorst *Leopold* is van Antwerpen op Laeken teruggekeerd.

— Ter Antwerpsche beurs van heden 5 *December*) waren de fondsen genoteerd: Belg. 100; O. Metall. 103; Sp. Ardoin 18$\frac{3}{4}$; Differed. 8$\frac{1}{4}$; Nap. renten 90$\frac{3}{4}$; B. Tayolière 55$\frac{1}{4}$; Sicil. 91; Rom. L. 100; Id. te Antw. 97; Braz. 81$\frac{1}{2}$. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam, pari.

Hat fransch ministerieel avondblad *la Charte*, deelde eergisteren het volgend fragment eene telegraphische depeche over de expeditie van Constantine mede:

» Toulon, 1 December.

Men had den 17den te Bona berigt, dat het leger in den meest voldoenden staat te Guelma was aangekomen; levensmiddelen en fouragien waren in overvloed voorhanden; de onderwerping van de inlandsche stammen had allerwege plaats. De Prins bevond zich zeer welvarend De regens hadden de gezondheid van den soldaat niet benadeeld. Naar alle waarschijnlijkheid heeft het leger zijn intogt moeten doen den . . . . . .

Eene andere telegraphische depeche, door hetzelfde blad over de Spaansche zaken medegedeelde bevat het volgende.

» Bayonne 1 December.

» De spaansche oorlogsminister *Camba* is vervangen door *Rodrigues de Vera.*

» De cortes hebben, den 26sten, met eenparigheid de verbeurdverklaring van don *Carlos* gestemd; binnen weinige dagen moeten zij zich met een voorstel bezig houden strekkende om de ter dood brenging van dien Prins te bevelen, ingeval hij gevat wierd."

Deze depheche bevestigt alzoo het hierboven reeds door ons vermelde, dat don *Carlos* door de cortes buiten de wet gesteld is.

Omtrent de jongste bewegingen der karlistische benden in het zuiden van Spanje verneemt men weder het volgende: *Gomez* bevindt zich thans in het zuidelijk gedeelte van Andalusien. Zijn voornemen schijnt geenszins geweest te zijn om op Sevilie te trekken, zooals gevreesd werd, daar hij zich, naar de laatste berigten, in de Sierra de Ronda, tusschen Sevilie en Malaga bevindt. Vier afdeelingen trekken hem ter vervolging achterna, op twee a drie dagmarschen afstands, die namelijk van *Espinosa*, *Ribero*, *Alaix* en *Narvaez*, eene magt van nagenoeg 20,000 man, welke er niet meer dan 5 a 6000 te bestrijden heeft. Het schijnt in het belang van don *Carlos* te strekken, gelijk zulks in den geest van *Gomez* ligt, om van de eene provincie naar de andere te trekken, zonder naar Navarre terug te keeren, waar zijne vervolgers hem zeker zouden natrekken en alzoo het Noorderleger komen versterken.

Cabrera welken men in den omtrek van Teruel, in het zuidelijk Arragon zegt, heeft zich in Estramadura van *Gomes* gescheiden, is la Mancha doorgetrokken over Almadovar, Val da Penas en Albaceta, hoofdplaats dier provincie. Overal op zijn togt ging de schrik hem voor; slechts eenige honderden manschappen bij zich hebbende en zich dekkende door kleine afzonderlijke benden, zooals die welke onlangs zich in de nabijheid van Madrid hadden vertoond, durfde nogtans geen der constitutionele afdeelingen hem aanvallen. Te Manzanares onder anderen, waar 4000 nationale garden en 1000 man linietroepen in de nabijheid stonden, had men zijne bende, nog geen 1000 man sterk, ongehinderd laten passeren.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den December.

Heden wordt alhier de verjaardag van Z. K. H. den Prins *van Oranje* op de gebruikelijke wijs gevierd, zoo met het uitsteken der Vaderlandsche vlag, als met het houden eener groote parade, terwijl er heden avond, ter gelegenheid van den heugelijken dag, een luisterrijk Bal alhier zal plaats hebben, in de zaal van het lokaal *Amicitia.*

— In de zitting van de tweede kamer der Staten-Generaal van gisteren, zijn voorgelezen de twee koninklijke besluiten van den 1sten dezer, waarbij graaf *Schimmelpenninck*, als secretaris van staat, eervol wordt ontslagen, en tot Minister van staat benoemd; waarbij baron *van Doorn* van West-kappelle als Minister van Binnenlandsche zaken, eervol ontslagen en tot Secretaris van staat benoemd wordt; en waarbij, eindelijk baron *de Kock* tot Minister van Binnenlandsche zaken wordt aangesteld.

De voorzitter zegt, in gevolge art. 13 van het Reglement van orde der kamer, een voorstel van den heer *van Reenen* ontvangen te hebben, tot welks ontwikkeling dat lid overgaat. Hetzelve moet, in afwachting van eene volledige herziening van de wet op het Personeel, strekken om de taxatie van het mobilair op eene andere dan de bestaande wijze te regelen, als welke, zoo de voorsteller zegt, tot billijke bezwaren heeft aanleiding gegeven. Diensvolgens zouden art 28, § 2 en 3, en art. 53, § 2, der wet van 29 maart 1833 worden gewijzigd en door onderscheiden artikelen worden vervangen. Het eerste daarvan stelt vast, dat wanneer de belastingschuldige, overeenkomstig art. 28, § 2, taxatie vraagt van zijn mobilair, de waarde daarvan de offering der in gebruik zijnde vertrekken van het gebouw, het derde, dat alle soorten van rijtuigen, tuigen en stalgereedschap niet zullen worden gerekend onder de meubelen, enz. — In den loop van de ontwikkeling van dit voorstel — hetwelk aan de afdeelingen van November is gezonden — betoogde de spreker dat de aanschrijvingen, in den loop dezes jaars nopens de schatting van het mobilair [illegible] deels de moeijelijkheden hebben kunnen [illegible] zaak aanbood.

De Commissie tot de verzoekschriften brengt verslag uit:

Bij monde van den heer *Verweij-Mejan.*

1°. Op een rekwest van het plaatselijk bestuur van Workum, 't welk verzoekt, dat bij de aanstaande indeeling des rijks in regterlijke arrondissementen en kantons, de zetel van het Vredegeregt steeds aldaar moge worden gehouden. — Ter griffie.

2°. Op een adres van een ingezeten van Rotterdam, eigenaar van kleine woningen, die de terugbetaling verzoekt van de penningen, welke hij voor zijne huurderen in de personele belasting voldaan heeft. — Orde van den dag.

3°. Op eene petitie van een soldaat der 10de afdeeling infanterie die ontslag uit de dienst verzoekt, daar hij een broeder in dienst heeft. — Orde van den dag.

4°. Op een adres van den heer *Kanngieser*, te Amsterdam, die aan de in vorige zittingen ingediende rekwesten herinnert, en eene brochure inzendt, waarin hij zijne gedachten over een nieuw door hem ontworpen ontwerp, wegens 's lands geldmiddelen, mededeelt. Zijns inziens, behoorde er eene belasting op de buitenlandsche producten, manufacturen en alle voorwerpen van weelde, worden gelegd; en behoorden de belastingen op de eerste levensbehoeften te worden verminderd. Ook wenschte hij, dat er jaarlijks groote missen of jaarmarkten zouden worden gehouden. — Ter griffie.

5°. Op een rekwest van *A. Hansen*, te Utrecht, die zich beklaagt over de inrigting van de weekmarkten, als ook over de ambteharen in die stad, en die der herstelling der gilden benevens de afschaffing der machinerie verlangt. — Orde van den dag.

6°. Op een rekwest van *M. van Eijk*, korenmolenaar te Gouda (Zuid Holland), die het groot verschil doet kennen tusschen zijnen aanslag in het patent en de grondbelasting in 1820 en sints 1830, eene verhooging die wel 6 a 7 kapitalen beloopt. Daar andere takken van nijverheid bescherming erlangen, zoo dringt hij er op aan, dat ook zijn stand moge ondersteund worden. — Ter griffie.

7°. Op een adres van den kolonel *Gustafson*, die zich beklaagt over den weinigen ingang dien zijne vorige brieven aan de kamers gehad hebben, waarin hij eenige klagten over de regterlijke magt hier te lande heeft aangeheven. Daar dit inderdaad bij de regterlijke magt te huis behoort, zoo wordt nopens dit stuk overgegaan tot de orde van den dag.

Bij monde van den heer *Binkes*:

1°. Op een rekwest van Grutters, die eene wijziging verlangen in art. 50 waarbij hen verboden is, om belast graan te verkoopen. — Ter griffie.

2°. Op eenen brief van den heer *H. de Kock*, zich noemende leeraar, benevens Ouderlingen en Diakenen van de zich namens de Christelijke Gereformeerde kerk, aan de Smilde, daarbij overleggende (weswege zij de meest mogelijke ondersteuning der kamer verzoeken) een gedrukt smeekschrift, hetwelk de afgescheidenen van Groningen en Drenthe aan Z. M. onzen geëerbiedigen Koning, tot verwerving van algeheele vrijheid van Godsdienst, waarop de wetten hun aanspraak geven, hebben aangeboden. Zij wenschen, dat hunne smeekingen mogen worden verhoord en bij den Troon ingang mogen vinden, opdat het blijke, dat het vaderland, gelijk weleer, wezenlijk vrij is. De kamer — zonder te treden in beoordeeling der vraag, of het gemelde kerkbestuur aldan niet door de kamer behoort te worden erkend — besluit het gedrukt smeekschrift in de boekerij te plaatsen.

Daarna gaat de vergadering, zonder bepaling van den dag der eerstvolgende bijeenkomst, uiteen.

— Gelijk wij hebben gemeld, is tijdens den geweldigen storm van ll. Dingsdag, onder anderen rampspoeden, bij Osdorp op weinigen afstand van Amsterdam het Haarlemmer-meer door en over de dijken gestort, waardoor de naastbijgelegen polders onder water werden gezet. Thans vernemen wij dat ten gevolge van den vernieuwden harden wind van zaturdag nacht en zondag ook de overige nog bevrijd gebleven landen zijn overstroomd en het water tot nabij de Haarlemmerpoort is opgestuwd, terwijl de golven tegen den rijweg slaan; de talooze bunders kostbaar weiland, alsmede de zoogenaamde *Slatuintjes* (van waar de hoofdstad gedeeltelijk met verschillende groenten wordt voorzien) vertoonen zoo ver het oog reikt, niets dan eene openbare zee, wijd en zijd overdekt met uit den grond gerukte of gebroken boomen, vernielde schuttingen en allerlei landbouwbenoodigdheden; de boerderijen, hooibergen en buitenplaatsen staan in meerdere of mindere mate onder water, zoodat sommige derzelve alleen met schuiten kunnen worden genaderd. Het is te hopen, dat de wind moge omschieten, die alsdan het water weder naar buiten drijft, waarna men den dijk kan digten; de molens alleen zouden de landerijen niet spoedig kunnen droogmalen. Hoewel de schade onberekenbaar is, moet men zich evenwel verheugen dat de polders door zoet en niet door zout water zijn bedolven. Van een der korenmolens op den stadswal zijn in den storm de roeden weggeslingerd.

— Volgens berigt uit Dusseldorp zijn gedurende den jongsten vreeselijken storm, onder vele ongelukken, nagenoeg 20 vaartuigen op den Rijn vergaan, waarbij ettelijke, die uit Nederlandsche havens genoemde rivier opvoeren.

FRANKRIJK.

PARIJS, (ZONDAG) DEN 4DEN DECEMBER.

Sedert eenige dagen hebben er drukke mededeelingen plaats tusschen de engelsche ambassade alhier en onzen minister van de buitenlandsche zaken. Men wil steeds dat het de portugesche aangelegenheden betreft, waaromtrent verschil tusschen de beide gouvernementen bestaat, blijkbaar in de strijdige verklaringen die door de half-officiele organen van beide partijen gegeven worden. Dezerzijds beweert men, dat de admiraal *Hugon* volstrekt niet in last heeft gehad met het engelsch eskader, in geval eener interventie, in Portugal mede te werken; het engelsch ministerie doet daarentegen verklaren, dat de admiraal *Hugon* zulk een last wel degdelijk had, om namelijk de Koningin te beschermen. Men merkt intusschen op, dat aangezien het lang te voren wereldkundig was, dat er eene poging tot herstel van het charter van dom *Pedro* zou plaats hebben, het schier onmogelijk moet geacht worden, dat de admiraal *Hugon*, toen het bewind goed vond hem met een eskader naar den Taag te zenden, geene bepaalde instructien zoude gekregen hebben, voor het geval dat de engelsche zeemagt tot bescherming van de Koningin tusschenbeide kwam. Overigens meent men dat de minister *Melbourne* bij de opening van het engelsch parlement wel genoodzaakt zijn zal de instructien aan den britschen admiraal medegegeven, over te leggen, en is het ook denkelijk, dat de zaak in onze kamer ter spraak zal komen en alzoo aan de onzekerheid omtrent dit punt een einde worden gemaakt. Aan het onlangs vermelde, dat het gouvernement voor weinige dagen een adviesvaartuig naar den Taag zoude gezonden hebben, om den admiraal *Hugon* met het voornaamste deel der vloot terug te ontbieden, wordt weinig geloof gehecht.

— Het *Journal des Debats* hield gisteren een artikel, dat het fransch gouvernement boven de kleingeestigheid verheven was om zich geërgerd te toonen, ingeval de vreemde gezanten alhier den rouw over *Karel X* aangenomen hadden. Heden zegt dit blad, dat de bedoelde gezanten niet aan het hof verschijnen zullen, een rouw dragende welke daar niet gedragen wordt. Men meent daar in het bewijs te zien, dat althans de oostenrijksche gezant werkelijk dien rouw aangenomen heeft, en zal het nu slechts de vraag blijven, of hij daarmede ook aan het hof zal verschijnen.

— Men heeft de volgende statistiek van de kamer der afgevaardigden opgemaakt, die echter, gelijk van zelve spreekt, altijd op zeer onzekere grondslagen berust. De kamer telt 452 leden; bij gewigtige kwestiën gelooft men dat het getal dergenen die opkomen 412 of 420 kan bedragen.

De heer *Guizot*, aan het hoofd der doctrinaire partij, telt, als zoodanig, een 6tal leden hem bijzonder toegedaan; het ministerie kan voorts rekenen op omtrent 40 leden die tot het zoogenaamd regter centrum gezegd worden te behooren; voorts de partij van het centrum onder *Jacqueminot* die met het ministerie zal stemmen, 70 leden; eindelijk een dertigtal bijzondere leden, die door den ministeriëlen invloed kunnen gewonnen worden; te zamen 200 leden.

De oppositie rekent men dat de volgende stemmen voor zich zal hebben: die van de uiterste linkerzijde, onder de leiding van de heeren *Dupont*, de l'Eure, *Garnier Pages*, enz., 30 stemmen; de dynastie voorstaande linkerzijde, onder *Odillon Barrot*, 50 stemmen; de tierspartij onder den heer *Dupin* 80 stemmen; de afdeeling onder den heer *Garneron* die tegen het ministerie vooringenomen is, 30 stemmen; te zamen 190.

De meerder- en minderheid zouden aldus 10 à 12 stemmen verschillen. Men heeft nu voorts nog een twintigtal legitimistische stemmen, die alzoo in menig geval de meerderheid wel eens kan doen overslaan.

— Van de grenzen wordt heden alleen het volgende geschreven:

» Behobie 29 November.

» Men meldt van Irun, dat *Espartero* den 26sten zich met zijne afdeeling te Portugalette en de Disierto bevond; dat hij den 27sten des morgens naar Bilbao optrok, over Santa Aguedo en de brug van Castrejano, welke hij, ofschoon te vergeefs, poogde over te trekken. Hij werd teruggeslagen en achtervolgd tot in zijne stellingen van den vorigen dag door de bataillons van Guipuscoa aan welke de verdediging van de brug was toevertrouwd.

» Terwijl er aan de brug van Castrejano gevochten werd, werd het klooster aan St. Augustin door de bataillons van Kastilien aangevallen en stormenderhand genomen. De troepen die hetzelve bezet hielden werden afgemaakt, met uitzondering van 40 man van het regiment van Truxillo aan welke men gratie verleende.»

De dagbladen en correspondentien uit het zuiden bevestigen nog niet het gisteren ter beurze verspreide gerucht van de inname van Bilbao. Wel is waar werd die gebeurtenis opgegeven als op den 1sten December te hebben plaats gehad, terwijl de tijdingen omtrent Bilbao nog slechts tot den 30sten gaan; maar het gouvernement schijnt nog geen kennis dier gewigtige gebeurtenis te hebben ontvangen, welke het echter door den telegraaf ten minste even spoedig had kunnen vernemen als de voor de karlistische zaak gestemde lieden daarvan reeds de tijding zouden hebben bekomen.

— Heden uit hoofde van den zondag geene fondsnotering.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.